

Jak zaplachtovat slaměné balíky?

Předesílám, že s provedením plachtování stohu slaměných balíků tak, aby vydrželi přes zimu pro stavbu až v dalším roce, nemám žádnou osobní zkušenost a dal bych přednost skladování ve stodole či hale anebo instaloval balíky do stavby už v roce sklizně. Profesionální zemědělci balíky pod plachtami na poli také obvykle přes zimu neskladují.

Na druhou stranu špatně zaplachtovaných stohů jsem za deset let praxe na slaměných stavbách viděl a rozebíral celou řadu, 2x jsem zažil, že byla po roce skladování pod plachtou nepoužitelná více než polovina a několikrát pár desítek procent. To mě motivuje k sepsání následujícího textu, který je souborem zkušeností mých osobních z rozebírání hotových stohů a zkušeností kolegů, svépomocných stavebníků a zemědělců. Za jakékoli doplnění dle vašich zkušeností na toto téma budu velmi vděčný.

Balíky je vhodné podložit nejméně dvěma vrstvami palet (na výšku min 20cm), případně spodní vrstvu palet nahradit cihlami, jedna vrstva palet se ukazuje jako nedostatečná a balíky odspoda plesniví. Za zkoušku by stálo podložit palety ještě plachtou, která by bránila odpařování vlhkosti ze země.

Potřebnou plochu palet, velikost plachty a rozměry stohu můžete určit z tabulky „rozměry stohu“. Palety se vyrábějí v různých rozměrech, záměrně tedy uvádíme jejich plochu. Počet kusů si snadno dopočítáte.

Maximální obvyklá výška stohu je z důvodu praktičnosti stohování cca 4 metry. Osvědčuje se tvar podobný tradičním rodinným domům, obdélník s poměrem stran cca 1:2 se „sedlovou střechou“.

Balíky je zapotřebí skládat na vazbu, podobně jako cihly, střídat směr jejich kladení, tak aby ve stohu dobře držely.

Zásadní je vyskládat balíky nahoře do hřebene a plachtu dobře vypnout, aby dešťová voda odtékala, netvořila jezírka, která plachtou (která se časem poškodí, steří, povolí švy anebo se proděraví) postupně protečou dovnitř. Pokud je plachta dobře vypnutá, tak ani trochu děravá plachta tolik nevadí, množství vody, které proteče otvory v napnuté plachtě nebývá natolik kritické.

Plachta by měla být co nejpevnější. Osvědčují se plachty ze starých billboardů (pokud nejsou příliš odřené a děravé). Použitelné jsou i běžné PE plachty s minimální hmotností 200g/m² (máte -li možnost tak raději více) – vydrží jednu sezonu s odřenými ušima, než se jejich struktura rozvolní a začnou postupně prosakovat.

Prodávají se také speciální plachty pro zakrývání slámy a sena s malým difuzním odporem (snadný prostup par, aby se balíky nezapařily), některé typy nemají pevné švy a ve švech po čase prosakují, konkrétní výrobek bohužel neumím zatím doporučit.

Časté problémy způsobuje vítr, nesmí plachtu zespoda podfouknout, jinak ji utrhne. Osvědčuje se nespolehat jen na vázací oka plachty a připojení napínacích lan vyztužit párem zvrutovaných prken (okraj plachty mezi ně a zabalit), provrtat otvory a napínat a kotvit za prkna. Po vypnutí pak přes vrch plachty raději přehodit ještě další lana. Ne moc daleko od okraje, aby vítr plachtu nevytáhnul a ne moc blízko, aby lana přes roh nesjela.

Plachta nutně nemusí sahat až po zem, nechat stoh odspodu větrat může být lepší, důležité je zakrytí shora. Pokud jsou stěny stohu svislé, vítr déšť nezafoukne do příliš velké hloubky, krátkodobě

zvlhnutí sláma snese, kam vítr vodu zafoukne, odtud ji zase vysuší. Sláma pak bude na povrchu šedá, ale nehnije ani neplesniví.

Plachta může na podélných stěnách končit cca metr nad zemí a přes štíty být asi o metr přetažená. Přesahy přes štít kotvené šikmými lany. Po obvodě stažení lanem s dopnutím kurtnou s ráčnou.

Nebylo by špatné zajistit, aby voda tekoucí po plachtě odkapávala z jejího okraje s přesahem přes stěny stohu (tak aby netekla po balících). Někteří za tímto účelem vkládají mezi vrstvy balíků prkna napříč, k nim přivrutují prkna na podél. Plachta tak na okrajích neleží přímo na balících, je napnutá přes prkna, je tak zase ale náchylnější k podfouknutí větrem a k utržení. Držel bych se jednodušší varianty a s případnou částečnou degradací spodních krajních balíků se smířil.

Jsem si vědom, že závazný jednoznačný postup by byl mnohem lepší, v současné chvíli však, bohužel, o takovém nevím. Prosím všechny, kteří by k tomu mohli své zkušenosti přidat, aby se mi ozvali.

S díky zdraví,

Dan Grmela

—

danielgrmela@slamak.info
www.slamak.info